

Текшерилди

№ 1 пед кенешме

« 29 » 08 2023-ж

Ж Бөкөнбаев атындагы № 15 жалпы орто билим берүүчү орто мектебиндеги окуу дептерлерин жүргүзүү жана аларды текшерүү жөнүндө жобо.

Бекитемин

Мектеп директору

А. Жоробекова

Жалпы жоболор.

1. Бул жобо жалпы билим берүү жайлары жөнүндөгү типтүү жоболордун башталгыч мектептердин программаларынын негизинде иштелип чыккан. Жобо окуучулардын дептерин тариздөөдөгү ар түрдүүлүктөрдү жокко чыгаруу жана кичи мектеп курагындагыларга болгон талаптардын системасын жөнгө салуу, жазуу иштерин тариздөө маданиятына үйрөтүү жана дептерлерди жүргүзүүгө тиешелүү жөндөмдүүлүктөрдү калыптандыруу максатында иштелип чыккан. Ал башталгыч мектепте орус тили жана математика боюнча дептерлерди текшерүү тартибин аныктайт, себеби башталгыч мектепте дептерлерди тешерүү:
 - Окуучуларды ички маданиятка үйрөтүүнүн бир бөлүгү болуп саналат.
 - Алардын иштерин текшерип жаткан адамга болгон окуучулардын сыйчылдыгын калыптандырат
 - Өзүн контролдоо жөндөмдүүлүгүн калыптандырат.
 - Өзүн контролдоо жөндөмдүүлүгүн, себеби, иштерин көбүрөөк тыкан тариздөөнүн аркасы менен окуучуларда өз иштерин бат-баттан, көбүрөөк кунт коюп жана кайталап текшерүүгө талап пайда болот.
 - Окуучулардын иштерин кылдаттык менен аткаруусун уюштурат.
 - Текшеруу иштери үчүн дептерлерде, текшерүү ишинин өзүнөн сырткары каталар үстүндө иштөөнү аткаруу керек. Кун сайын каталар үстүндө иштөө толук бир система болуп саналат, анын жыйынтыгы кундөн кунгө көзөмөлдөнүп турушу керек.

- Мугалим окуучулардын жазуу (күндөлүк жана текшерүү) иштерин баалоодо милдеттүү түрдө КРнын "4 жылдык башталгыч мектептин 1-классында окутууну уюштуруу жөнүндөгү" методикалык каттарына таянат.
- Башталгыч мектепте окуучулардын дептерлерин күндө текшерип туруу шартка ылайык.
- Каталар үстүндөгү иштөө күндөлүк дептерлерде да, текшерүү иштер үчүн дептерлерде да күн сайын жүргүзүлүп турат.

Адабият боюнча

- ❖ Бардык класстарда ар кандай, бирок ар бир окуучунун дептери чейректе эки жолудан кем эмес текшерилет.

Мугалим текшерүү иштерди текшерүүдө төмөнкү мөөнөттүү сактайт.

- ❖ 5-9 класстардын текшерүү иштери кийинки сабакка текшерилип берилет.
- ❖ 5-9- класстардын баяндамалары – иш аткарылгандан кийин бир жумадан кеч эмес убакытта.

Орус (англис, немис, кытай жапон) тили:

Мугалим жумушчу дептерлерди текшерүүдө төмөнкү мөөнөттүү сактайт.

5-8-класстар бардык иштер

Калгандарыныкы маанилуу иштер гана

Сөздүктөр

4-8-класс эки жумادا бир жолу:

9-класс – төрт жумادا бир жолу .

Окуу – тарбия иштери боюнча директордун орун басарынын көрсөтмөсү менен текшерүү иштерди текшерүү графиги толтурулат.

Текшерүү иштердин бардык түрлөрү окуучулардын бардыгында текшерилет.

Текшерүү иштерди текшерүүдө мугалим төмөнкү мөөнөттү сактайт. бардык класстардын окуучуларынын текшерүү иштери кийинки сабакка текшерилип берилет.

Текшерүү иштер текшерилгенден кийин каталар устундө иштөө аткарылат.

Окуучулардын текшерүү иш дептерлери бир жыл бою сакталат.

Окуучулардын оозеки жана жазуу сөзүнө болгон талаптардын бирдиктүүлүгүн ишке ашыруу боюнча иштер.

Окуучулардын кеп маданиятын бардык педагогикалык коллективдин максатка багытталган жана квалификациялык аракеттеринин негизинде ийгиликтүү ишке ашырууга болот.

Бул максатта төмөнкүлөр сунушталат.

Ар бир мугалимге сабакка даярданууда материалды баяндоонун жүрүшүн, бардык формулировкалардын тууралыгын жана тактыгын ойлонуштуруу.

Окуу дептерлеринин саны жана аталышы

Бардык окуу иштерин ошондой эле текшерүү иштерин аткаруу үчүн окуучулар дептерлердин төмөндөгүдөй санына ээ болушу керек.

1-таблица

предмет	1-класстар	2-4-класстар	эскертүү
Орус тили	1-III-чейрек чейрек Жазуу 1,2,3,4 чейрек 2жумушчу дептери	2 жумушчу дептер Текшерүү иштери үчүн 1 дептер Кепти өстүрүү учун дептер	Жазуу дептеринен тышкары 1- класстарга бир же эки жумушчу дептердин болуусуна уруксат берилет.
Математика	I –III чейрек Жазуу 1.2.3.4 4-чейрек 2 жумушчу дептери	2жумушчу дептер. Текшерүү иштери үчүн дептер.	Жазуу дептеринен тышкары 1- класстарга бир же эки жумушчу дептердин болуусуна уруксат берилет.

2-таблица

Предмет	дептерлердин	саны
Орус тили	5-9-класстар	10-11-класстар
	2 жумушчу дептер ,текшерүү иштери(диктант) үчүн 1дептер. Кепти өстүрүү үчүн 1дептер	1 жумушчу дептер жана текшерүү иштер үчүн 1 дептер.
Адабият	1 жумушчу дептер Кепти өстүрүү үчүн дептер (8-9-класстарда)	1 жумушчу дептер жана чыгармачылык иш үчүн 1дептер (дил баян)
Математика	2жумушчу дептер текшеруу иштер үчүн 1дептер	
Алгебра	2жумушчу дептер текшерүү иштер үчүн бир дептер	1жумушчу дептер,текшерүү иштер үчүн 1 дептер.
Геометрия	1 дептер	1 дептер
Анлис тили	1дептер жана сөздүк	1дептер жана сөздүк
Физика ,химия	1жумушчу дептер, текшерүү иштер үчүн 1дептер , лабораториялык жана практикалык иштер үчүн 1дептер	1жумушчу дептер текшерүү иштер үчүн 1дептер, лабораториялык жана практикалык иштер үчүн 1дептер.
Билогия ,география жаратылышты үйрөнүү тарых технология ТТКН	1дептерден	1 дептерден

,музыка ,чийүү ,улуттук регионалдык жана мектептик окуу планынын курсу		
---	--	--

2. Дептерлерди тариздөөгө жана жүргүзүүгө коюлган талаптар

Окуучулар 12-18 барактан турган стандарттык дептерлер менен колдонушат.

Жалпы дептерлер 7-9 класстарда көп көлөмдөгү иштерди аткарууну талап кылган окуу предметтери үчүн гана колдонулат.

Предмет боюнча дептердин абалы тыкан болуш керек.

1-2-класстын окуучуларынын дептерлерин мугалим толтуруп берет.

Текшеруу иштери, кепти өстүрүү боюнча иштөө, лабораториялык жана практикалык иштер боюнча дептерлерде тиешелүү жазуулар жазылат.

Окуучуларга дептердин четиндеги чийинге жазууга уруксат берилбейт (чон класстарда гана лекция жазуу учурунда белгилөөлөрдү жазса болот).

Таза жазуу боюнча көнүгүүлөрдү окуучулар жумушчу дептерлеринде аткарышат. 1-2-класстарда тамгалардын улгусун мугалим жазып берет. 3-4-класстарда ар бир баланын жеке өзгөчөлүктөрүнө жараша тандалып жазылат. Кыргыз тили боюнча дептерлерде иштин түрү гана (мисалы жат жазуу) жазылат. Бул жалпы дептерлерде аткарылган кыска убакыттуу иштерди белгилөөгө да тиешелүү. Ишти аткаруунун варианты кийинки жумушчу саптын борборунда жазылат.

Жылына аткарылган текшерүү иштеринин санынын

класс боюнча берилиши

Класстык айырмачылыгына жараша бир жыл ичинде окуучулар тарабынан текшерүү иштердин төмөнкүдөй максималдуу саны аткарылат.

3-таблица

Предмети	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Кыргыз тили Жат жазуу	4	12	11	11	8	8	6	3	3	3	3
Баяндама			1	2	2	2	2	2	2	1	1
Дил баян					2	2	2	2	1	1	1
Адабият класстык дил баян					4	3	2	2	2	2	1
Математика	4	12	12	14	16	14					
Алгебра							11	10	9	9	9
Геометрия							5	7	5	5	5
Физика							4	4	4	6	5
Химия								4	4	5	6
Чет тили					4	4	4	4	4	4	4

Бир класска ,же бир окуучуга бир күндө эки текшерүү иш жаздырууга болбойт.

Окуучулардын жазуу иштерин текшерүүнүн тартиби.

Окуучулардын жазуу иштерин текшерүү төмөнкүдөй тартипте болуусу зарыл

4-таблица

Предметтер	1-5	6	7	8-9	10-11
------------	-----	---	---	-----	-------

Иштин көлөмү 1-класстын экинчи жарым жылдыгында 2сап ,2-класста 2-3-сап ,3-4- класста 3 сап.

Орус тили боюнча дата жумушчу саптын ортосунда жазылат. 1-класста сабаттуулукка үйрөнүү мезгилинде дата мугалим тарабынан жазылып берилет.Сабаттуулукка үйрөнүү мезгилинде жана 4-класстын аягына чейин күн сан түрүндө жана айдын толук аты жазылат.

Мисалы Аяк оонанын жыйырма бири.

1-6- класстарда математика боюнча дептерлерде ишти аткаруу датасы сапка араб цифрасы жана айдын аталышы 5-9 класстарда орус тили боюнча

дептерлерде жазуу турундө ,бөлөк предметтер боюнча дептерлерде сан менен жазылат.

Четки чийиндин өлчөмүн мугалим окуу предмети боюнча жазуу иштеринин өзгөчөлүгүнө жараша чечет.

Ар бир сабакта дептерге тема ,ал эми орус тили ,математика , алгебра жана геометрия боюнча сабактарда аткарылып жаткан иштин түрү (класстык иш,үй тапшырма ,өз алдынча иш ,диктант ,жат жазуу,дил баян ж.б.)жазылат.

Дептерлерге көнүгүү аткарууда окуучулар борборуна көнүгүүнүн ,маселенин суроонун номерин жазуусу керек.

Дептерлерде чакмакты жана сызыкты калтырып жазуунун тартиби төмөндөгүдөй:

- ✓ Математика (алгебра , геометрия)боюнча эн устунку чакмактан баштап жазылат,ар түрдүү тапшырмалар ортосунда 2чакмак,үй тапшырма менен класстык иштин ортосунда 4-чакмак ,дата менен иштин аталышынын ортосунда 1чакмак калтырылат.
- ✓ Туюнтма ,тендеме ,барабарсыздык ж.б тилкелеринин ортосунда 3 чакмак онго жылып төртүнчүгө жазылат.
- ✓ Орус тили боюнча бир иштин сызык калтырылбайт ,үй тапшырма менен класстык иштин ортосунда 2сызык калтырылат.
- ✓ Математикалык туюнтмаларды жазууда бардык символдор (белгилер,цифралар) коллиграфия эрежелерин эске алып жазылат,графиканы жана жазылып жаткан символдун санына тиешелүү чакмакты сактоо менен.Өзгөчө көп орундуу сандар менен иштөөдө(кошуу ,кемитуу ,көбөйтүү ,бөлүү) сактоо талап кылынат.
- ✓ Ар бир жаны иштин тексти дептердин дата жана иштин аталышы жазылган бетиндеги “кызыл сызыктан “ баштап жазылат.
- ✓ Кызыл сызыкты тариздөөдө онго 2см ден кем эмес жылуу керек.Кызыл сызыкты тариздөө 1-класста (III-чейрек текстти тариздеп баштагандан тарта сакталышы керек.
- ✓ Кыргыз тили жана математика боюнча жыйынтыктоочу текшерүү иштер атайын ага арналган дептерлерде аткарылат, Ошондуктан “текшерүү иш”сөзү бардык жазууларды (класстык тактага ,мектептик журналга,күндөлүктөргө жана окуучулардын дептерлерине) түшүнүктүү кылып жазуу;

Өзүнүн кебинде сүйлөмдөрдү жана кайрылууларды туура эмес түзүү катасын кетирбөө, Мугалимдин үлгүлүү – окуучулардын кеп маданиятына өстүрүү боюнча бардык иштин негизи

1 Баштапкы класстын мугалимдерине кыргыз тилинин байлыгы тууралуу элестөөнү ар дайым калыптандырып туруу, көркөм сүйлөө нормаларын окутууну үзгүлтүксүз өткөрүү: жазуу иштерине: математика боюнча эсептерди чыгаруу, курчап турган чөйрөгө, жаратылышка байкоо жүргүзүү жазууларына көңүл буруу. Ишти пландоо учурунда байланыштыруучу кепти өстүрүү, окуу техникасын жана бардык сабактарда туура жана көркөм окууну өркүндөтүүнү алдын алуу. Башталгыч класстарда музыка сүрөт дене тарбия сабактарын берген предметтик мугалимдер балдардын кеп маданиятын өстүрүүгө болгон талаптарды күчөтүү.

2 Предметтик мугалимдерге окуучуларды анализдөө, салыштыруу, жооп берүүдө зарыл далилдерди келтирүү, жыйынтык чыгаруу, жалпылоо жөндөмдөрүн калыптандырууга көңүл бөлүү.

Мугалимдин сөзүн жана окуу текстин окуучулар толук кандуу кабылдоосуна багытталганатайын ишти сабактарда жүргүзүп туруу. Себеби алар окуу маалыматынын негизги булагы гана эмес, туура таризделген кептин улгусу да болуп саналат.

Бул иштин журушундо теманы, мугалимдин билдирүүсүнүн негизги оюн формулировкалоо, план түзүү, план боюнча айтып берүү ж.б. сыяктуу тапшырмаларды сунуштоо максатка ылайык.

Оозеки кеп маданиятын калыптандыруунун бир жолу, эмоционалдык жана логикалык ойлоону каражаты катары үн чыгарып көркөм окууну кенири колдонуу;

Окуучуларды китеп менен иштөөгө, китеп менен өз алдынча иштөө жыйынтыктарын туура тариздөөгө, адабияттардын тизмесин түзүүгө ж.б. үйрөтүү.

Окуучулардын сөз куржунун байытуу, окулуп жаткан предметтин терминологиясы менен таанышуу боюнча иштерди жүргүзүп туруу. Айтып берүү учурунда мындай сөздөрдү көркөм айтуу, тактада жана дептерде жазуу, алардын маанисин туура түшүнгөндүгүн дайыма текшерип туруу жана сүйлөдө туура колдонуу.

Берилген окуу предметине тиешелүү болуп, жазууда жана айтууда кыйындыу жараткан сөздөр үчүн таблицаларды колдонуу. Мындай таблицалардын мазмунун зарылдыкка жараша жаныртып туруу:

Дептерди тыкан жүргүзүүлөрүнө ,андагы жазуулардын туура таризделишине көз салуу .Орфографиялык жана пунктуациялык каталарды көз жаздымда калыбырбоо .

Мектептин бардык кызматкерлери

Текшерүү иштери (жат жазуулар) текшерилип ,окуучуларга кийинки сабакка кайтарылып берилет.дил баяндар 5-7- класстарда бир сабактан кийин ,8-11-класстарда 7күндөн кийин кайтарылат.

Дептерлерди текшерүү жөнүндөгү жоболор

- 1 Бул жобо КРнын “Билим жөнүндөгү” мыйзамынын , гимназиянын Уставынын негизинде иштелип чыккан.
- 2 Бул жобо дептерлерди текшерүүнү уюштуруунун тартибин аныктайт жана окуучулардын оозеки жана жазуу сөзүнө болгон талаптардын бирдиктүүлүгүн камтыйт.
- 3 Берилген Жобо педагогикалык кенеш тарабынан каралып чыгып ,мектептин мүдүрү тарабынан бекитилет.

Дептерлерди текшерүү тартиби.

Кыргыз тили жана адабияты

Мугалим окуучулардын жумушчу дептерлерин текшерүүдө төмөнкү тартиптерди сактайт.

5-класс бардык иштер.

6-8 класс бардык окуучуларда жумасына бир жолу ,алсыз окуучулардыкы ар бир сабактан кийин.

9-класс бардык окуучулардыкы эки жумада бир жолу.